Shri Dattatreyagita or Dattagita from MudgalapurAna

શ્રીદત્તાત્રેયગીતા અથવા શ્રીદત્તગીતા મુદ્ગલપુરાણાન્તર્ગતા

Document Information

Text title : Dattatreyagita or Dattagita 2 from Mudgala Purana 7.13

File name : dattagItAmudgala.itx

Category : giitaa, gItA, mudgalapurANa, dattAtreya, gurudev

Location : doc_giitaa

Proofread by : Yash Khasbage

Description/comments : Mudgalapurana 7.13

Latest update : September 18-19, 2023 Ganeshachaturthi, July 23, 2026

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

July 23, 2026

sanskritdocuments.org

શ્રીદત્તાત્રેયગીતા અથવા શ્રીદત્તગીતા મુદ્ગલપુરાણાન્તર્ગતા

૭.૧૩ દત્તગીતાવર્ણનં નામ ત્રયોદશોઽધ્યાયઃ

॥ શ્રીગણેશાય નમઃ ॥

કશ્યપ ઉવાચ ।
એકદા માઘમાસે તુ મકરસ્થે દિવાકરે ।
તીર્થાનિ દેવવિપ્રાદ્યાઃ પ્રયાગં જગ્મુરાદરાત્ ॥ ૧॥

સર્વે સંહૃષ્ટભાવસ્થા માઘસ્નાનપરાયણાઃ ।
ઓઙ્કારગણનાથં તે પુપૂજુર્ભક્તિસંયુતાઃ ॥ ૨॥

તતઃ શૂલભૃતં પૂજ્ય તત્રસ્થં માધવં પ્રિયે ।
ત્રિવેણીં ભાવસંયુક્તાઃ કથાં ચક્રુઃ પુરાતનીમ્ ॥ ૩॥

ભ્રમંસ્તત્રાઽઽજગામૈવ દત્તો યોગીન્દ્રસત્તમઃ ।
અવધૂતસ્ય માર્ગસ્ય પ્રકાશક ઉદાહૃતઃ ॥ ૪॥

ગાણેશં બ્રહ્મપં બ્રહ્મ પરં સર્વાર્થદાયકમ્ ।
ઓઙ્કારગણનાથં સ પ્રણમ્ય સ્તોત્રમારભત્ ॥ ૫॥

તત્ દૃષ્ટ્વા પરમાશ્ચર્યમાયયુસ્તં શિવાદયઃ ।
યોગિનઃ કશ્યપાદ્યાશ્ચાઽન્યે દેવાદયાદરાત્ ॥ ૬॥

તં પ્રણમ્ય સ્થિતાઃ સર્વે યોગીન્દ્રં બ્રહ્મ તત્પરમ્ ।
ગણેશભજને સક્તં દૃષ્ટ્વા પપ્રચ્છુરાદરાત્ ॥ ૭॥

શિવાદય ઊચુઃ ।
ભગવન્ સર્વતત્ત્વજ્ઞ બ્રહ્મભૂતપરાયણ ।
સાક્ષાદ્બ્રહ્મશરીરસ્ત્વં સમાગતો યદૃચ્છયા ॥ ૮॥

અવધૂતસ્ય માર્ગસ્ય પ્રકાશાર્થં વિશેષતઃ ।
દેહધારી ભવાન્નાથ પાવનાય શરીરિણામ્ ॥ ૯॥

તવ દર્શનમાત્રેણ કૃતકૃત્યા વયં પ્રભો ।
જાતાઃ કુલયુતાઃ સ્વામિન્ બોધયસ્વ મુનીન્ સુરાન્ ॥ ૧૦॥

એવં વિનયસંયુક્તૈઃ સ્તુતઃ પૃષ્ટો મહામુનિઃ ।
જગાદ તાન્ મહાભાગાન્ હર્ષેણ મહતાऽऽવૃતઃ ॥ ૧૧॥

દત્તાત્રેય ઉવાચ ।
બ્રહ્મવિષ્ણુશિવાદ્યાશ્ચાઙ્ગિરાદ્યા મુનયોઽમલાઃ ।
શેષાદ્યા નાગરાજાશ્ચ શૃણુધ્વં મે વચો હિતમ્ ॥ ૧૨॥

બ્રહ્મેદં સર્વમાભાતિ તં ભજધ્વં હિતાય વઃ ।
સમર્થા બ્રહ્મભૂતાશ્ચ ભવિષ્યથ ન સંશયઃ ॥ ૧૩॥

તસ્ય તદ્વચનં શ્રુત્વા પુનઃ સર્વે જગુર્વચઃ ।
હર્ષેણ યોગિવન્દ્યં તં કૃત્વા કરપુટં પ્રિયે ॥ ૧૪॥

શિવાદ્યા ઊચુઃ ।
બ્રહ્મણિ બ્રહ્મભૂતસ્ત્વં ગણેશં ભજસે કથમ્ ।
નામરૂપધરં દેવમોઙ્કારાકૃતિધારકમ્ ॥ ૧૫॥

અસ્માકં કુલદેવોઽયં ત્રિગુણાત્મશરીરિણામ્ ।
મૂલભૂતો ન સન્દેહો યોગિનાં કથમઞ્જસા ॥ ૧૬॥

તેષાં તદ્વચનં શ્રુત્વા સ્મયમાનો મહાયશાઃ ।
દત્તો જગાદ હર્ષેણ જ્ઞાનદાનાર્થમાદરાત્ ॥ ૧૭॥

દત્ત ઉવાચ ।
ગણેશો બ્રહ્મણાં નાથો વેદેષુ પરિકીર્તિતઃ ।
બ્રહ્મ નાનાવિધં તદ્વત્ કથિતં માયયા યુતમ્ ॥ ૧૮॥

અન્નં બ્રહ્મેતિ દેવેશા મુનયઃ શૃણુત પ્રિયાઃ ।
તત્રાન્નમયરૂપા તુ માયા મોહકરી બભૌ ॥ ૧૯॥

પ્રાણો બ્રહ્મેતિ તત્રૈવ પ્રાણાકારવિમોહિની ।
માયા મનોમયી તદ્વન્ મનો બ્રહ્મણિ સંસ્થિતા ॥ ૨૦॥

વિજ્ઞાનં બ્રહ્મ તત્રેયં માયા વિજ્ઞાનરૂપિણી ।
આનન્દં બ્રહ્મ યત્ પ્રોક્તં યુતમાનન્દમાયયા ॥ ૨૧॥

ચૈતન્યં બ્રહ્મ યત્ પ્રોક્તં માયા ચેતનરૂપિણી ।

બિન્દુબ્રહ્મેતિ તત્રૈવ માયા બિન્દુમયી બભૌ ॥ ૨૨॥

સોઽહં બ્રહ્મેતિ યત્રેયં માયા સોઽહં પ્રકાશિની ।
બોધો બ્રહ્મેતિ બોધાખ્યા માયા તત્ર વિમોહિની ॥ ૨૩॥

વિદેહં બ્રહ્મ યત્ પ્રોક્તં માયા વૈ દેહરૂપિણી ।
તયા તત્ર મહાદેવા ભ્રમન્તિ બ્રહ્મમાનિનઃ ॥ ૨૪॥

કર્મ બ્રહ્મેતિ કર્માખ્યા માયા તત્ર વિમોહિની ।
જ્ઞાનં બ્રહ્મેતિ તદ્વત્તુ જ્ઞાનમાયાયુતં બભૌ ॥ ૨૫॥

સમં બ્રહ્મેતિ તત્રૈવ માયા સમસ્વરૂપિણી ।
સહજં બ્રહ્મ યત્ પ્રોક્તં સહજાખ્યવિકારદમ્ ॥ ૨૬॥

અસદ્બ્રહ્મેતિ યત્ પ્રોક્તં તત્રાસન્માયયા યુતમ્ ।
સદ્બ્રહ્મેતિ સદાકારમાયાયુક્તં પ્રકીર્તિતમ્ ॥ ૨૭॥

સદસન્મયભાવાખ્યં બ્રહ્મ પ્રોક્તં મુનીશ્વરાઃ ।
ઉભયાત્મવિકારેણ જ્ઞાતવ્યં સંયુતં સદા ॥ ૨૮॥

અવ્યક્તં બ્રહ્મ યત્ પ્રોક્તં યુતમવ્યક્તમાયયા ।
સ્વસંવેદ્યં પરં બ્રહ્મ યુતં સ્વાનન્દમાયયા ॥ ૨૯॥

આત્માદ્વયૈકસર્વાખ્યાદ્યાઃ શબ્દાઃ પરિકીર્તિતાઃ ।
મહાવાક્યાદિભિસ્તે તુ તત્તન્માયાપ્રકાશકાઃ ॥ ૩૦॥

શિવવિષ્ણુમુખાઃ શબ્દા બ્રહ્મવાચ્યાઃ પ્રકીર્તિતાઃ ।
તત્તદ્વિકારસંયુક્તાન્ જાનીત દેવસત્તમાઃ ॥ ૩૧॥

પૃથ્વી જલાદિતત્ત્વાનિ બ્રહ્મણાં વાચકાનિ તુ ।
તત્તદ્વિકારયુક્તાનિ જાનીત દેવસત્તમાઃ ॥ ૩૨॥

એવં નાનાવિધાન્યેવ બ્રહ્માણિ કથિતાનિ ચ ।
વેદાદિષુ સમસ્તાનિ માયામોહયુતાનિ તુ ॥ ૩૩॥

તેષાં સ્વામિસ્વરૂપેણ તિષ્ઠતિ બ્રહ્મણસ્પતિઃ ।
બ્રહ્મણાં પાતૃભાવાચ્ચ પાલયિતૃત્વકારણાત્ ॥ ૩૪॥

સ એવાયં ગણાધ્યક્ષો વેદેષુ કથિતોઽભવત્ ।
બ્રહ્મભૂયમયઃ સાક્ષાત્તં ભજામિ દ્વિજોત્તમાઃ ॥ ૩૫॥

ઉત્પત્તિનાશહીનં યદ્ ગજાખ્યં બ્રહ્મ ચક્ષતે ।
સાઙ્ખ્યં શિરો ગણેશસ્ય ગજાનન ઇતિ સ્મૃતઃ ॥ ૩૬॥

ભૂમિસાધનભાવેન ભવેત્ બ્રહ્મણિ તન્મયઃ ।
દેહસ્તસ્ય ચ યોગાખ્યો નાનાભૂમિપ્રધારણાત્ ॥ ૩૭॥

તયોર્યોગે ગણેશાનો દેહધારી બભૂવ હ ।
સાઙ્ખ્યે યોગમયઃ સાક્ષાત્ પૂર્ણશાન્તિપ્રદાયકઃ ॥ ૩૮॥

સંયોગેઽયં ગકારાખ્યો હ્યયોગે ણમયઃ સ્મૃતઃ ।
તયોરીશો ગણેશાનો નામાઽયં વેદવાદતઃ ॥ ૩૯॥

પઞ્ચચિત્તમયી બુદ્ધિર્દક્ષિણાઙ્ગં બભૂવ હ ।
પઞ્ચભ્રાન્તિકરી સિદ્ધિર્વામાઙ્ગં તસ્ય સર્વદા ॥ ૪૦॥

તયોઃ સ્વામી ગણાધ્યક્ષો માયાભ્યામત્ર ખેલતિ ।
ચિત્તે ચિન્તામણિઃ સાક્ષાત્ પ્રકાશકારકસ્તયોઃ ॥ ૪૧॥

સમોહં ચિત્તમુત્સૃજ્ય યોગીન્દ્રો જાયતે નરઃ ।
તં ભજામિ વિશેષેણ ચિત્તચાલનકારકમ્ ॥ ૪૨॥

કૃતાનિ સિદ્ધિબુદ્ધિભ્યાં બ્રહ્માણિ સકલાનિ વૈ ।
તાનિ ત્યક્ત્વા કથં બ્રહ્મ લભ્યતે માનવૈઃ પરમ્ ॥ ૪૩॥

અતોઽયં દેહભૃદ્ભૂત્વા ભક્તમાર્ગપ્રદાયકઃ ।
સુલભત્વાય દેવેશા પરો જાનીત સંસ્થિતઃ ॥ ૪૪॥

તસ્ય તદ્વચનં શ્રુત્વા વસિષ્ઠસ્તમુવાચ હ ।
સંશયસ્ય વિનાશાર્થં સર્વૈઃ સમ્પ્રેરિતો વચઃ ॥ ૪૫॥

વસિષ્ઠ ઉવાચ ।
બ્રહ્મ બ્રહ્મૈવ વેદેષુ કથિતં સર્વસમ્મતમ્ ।
બ્રહ્મણસ્પતિરેકોઽયં પતિસ્તત્ર કથં મુને ॥ ૪૬॥

પતિરૂપા મહામાયા ગણેશે સંસ્થિતાઽભવત્ ।
યથાઽન્નાદિવિકારસ્થં બ્રહ્મ તદ્વદયં મતઃ ॥ ૪૭॥

વસિષ્ઠસ્ય વચઃ શ્રુત્વા દત્તો હર્ષસમન્વિતઃ ।
જગાદ તં વિશેષજ્ઞં યોગીન્દ્રઃ પરમાર્થવિત્ ॥ ૪૮॥

અન્નપ્રાણાદિયુક્તાનિ બ્રહ્માણિ રચિતાનિ તુ ।

ગણેશેન મહાયોગિંસ્તેનાયં પતિરુચ્યતે ॥ ૪૯॥

બ્રહ્મભિઃ કથિતશ્ચાયં પતિસ્તેષાં ન સંશયઃ ।
સ્વયં બ્રહ્મૈવ તન્નાશે તથાઽપિ પાતૃભાવતઃ ॥ ૫૦॥

અન્નપ્રાણાદિકાન્યેવ વિકારાન્ સન્ત્યજન્તિ ચ ।
બ્રહ્માણિ બ્રહ્મભૂતાનિ ભવિષ્યન્ત્યસ્ય સેવનાત્ ॥ ૫૧॥

બ્રહ્માણિ બ્રહ્મણિ યદિ ચેદ્ગતાનિ મહામુને ।
પતિઃ કેષાં ગણેશાનઃ કથ્યતે કૈર્વદાશુ મે ॥ ૫૨॥

અતો માયાવિકારેણ હીનોઽયં ગણનાયકઃ ।
બ્રહ્મૈવોપાસ્યભાવાત્તુ પતિત્વં કથનાત્મકમ્ ॥ ૫૩॥

ઇતિ તસ્ય વચઃ શ્રુત્વા પુનસ્તં નારદોઽબ્રવીત્ ।
યોગીન્દ્રં ભાવબોધાર્થમવધૂતમકલ્મષમ્ ॥ ૫૪॥

નારદ ઉવાચ ।
ગણેશે ત્વં મહાયોગિંસ્તદાકારો ન સંશયઃ ।
અહં દત્તોઽયમેકશ્ચ ગણેશઃ કુત્ર વર્તતે ॥ ૫૫॥

ન ભિન્નશ્ચેન્ મહાભાગ ભજસે કં પુરઃ સ્થિતમ્ ।
ઇમં મે સંશયં છિન્ધિ સર્વજ્ઞોઽસિ મહામતે ॥ ૫૬॥

દત્ત ઉવાચ ।
દેહોઽયં નરતુલ્યો મે કરોતિ કર્મ નિત્યદા ।
શુભાશુભં વિશેષેણ નામરૂપવિકારતઃ ॥ ૫૭॥

બ્રહ્મ સર્વત્ર વિપ્રેશ તન્મયં નાત્ર સંશયઃ ।
સત્તા ન્યૂનાધિકા ભાતિ વિચારય વિચક્ષણ ॥ ૫૮॥

બ્રહ્મણસ્પતિશબ્દાખ્યા સત્તા ગણપતૌ સ્થિતા ।
નાન્યત્ર શમ્ભુવિષ્ણ્વાદિ ભાવેષુ પશ્ય માનદ ॥ ૫૯॥

અતઃ પ્રત્યક્ષચિત્તસ્થં બ્રહ્મ વિઘ્નેશવાચકમ્ ।
દૃષ્ટ્વા તન્ન ભજેત્ કોઽપિ બ્રહ્મભૂયપરઃ કથમ્ ॥ ૬૦॥

અતો દેહધરોઽહં તુ બ્રહ્માકારો ગણેશ્વરઃ ।
તં ભજામિ વિશેષેણ દેહચેષ્ટાપરાયણઃ ॥ ૬૧॥

દેહઃ ક્રિયાત્મકઃ પ્રોક્તશ્ચિત્તં ચિન્તનકારકમ્ ।

સ્વભાવેન યથાઽન્યદ્વૈ કરોતિ ચિન્તનાદિકમ્ ॥ ૬૨॥

તથા ગણેશ્વરં મેઽત્ર દેહશ્ચિત્તં ભજેત્ ધ્રુવમ્ ।
તયોઃ પ્રકાશકં બ્રહ્મ કથં ભજેદ્ગજાનનમ્ ॥ ૬૩॥

બ્રહ્મ બ્રહ્મૈવ સઞ્જાતં તદાકારં મદીયકમ્ ।
દેહશ્ચિત્તં ભજેત્તં વૈ સ્વપ્રકાશકરં સદા ॥ ૬૪॥

અનેન યોગમાર્ગેણ ભજામિ ગણનાયકમ્ ।
ન ભિન્નોઽહં ગણેશાનાત્ કં પૃચ્છસિ વિચારય ॥ ૬૫॥

યથા કરોમિ નિત્યં તુ ભક્ષણાદિકમાદરાત્ ।
તથા ગણેશ્વરં તાત ભજામિ ભક્તિસંયુતઃ ॥ ૬૬॥

નાઽહં ભોક્તા સ્વદેહસ્થસ્તથા માં વિદ્ધિ દેહગમ્ ।
ન ભક્તં ગણરાજસ્ય દેહધર્મઃ પ્રવર્તતે ॥ ૬૭॥

બ્રહ્મણિ બ્રહ્મભૂતો યો ન ભજેદ્ગણનાયકમ્ ।
તથાઽપિ દેહચિત્તેઽન્યત્ કરિષ્યતઃ સ્વભાવતઃ ॥ ૬૮॥

ન મુખ્યો બ્રહ્મભૂતેષુ યોગિષુ ભક્ત ઉચ્યતે ।
શ્રેષ્ઠસ્તસ્માદ્ગણેશાનં ભજામિ હર્ષસંયુતઃ ॥ ૬૯॥

અનાયાસેન ચિત્તસ્થં દેહસ્થં બ્રહ્મ પ્રાપ્ય યઃ ।
દૃષ્ટ્વા તં ન ભજેત્ સોઽપિ બ્રહ્મઘ્નઃ પરિકીર્તિતઃ ॥ ૭૦॥

ગણેશં મૂર્તિગં દૃષ્ટ્વા યોગેશં શાન્તિદાયકમ્ ।
કસ્ય યોગિજનસ્યાત્ર પ્રીતિઃ સદ્યો ન જાયતે ॥ ૭૧॥

ઇતિ તસ્ય વચઃ શ્રુત્વા હર્ષયુક્તાઃ શિવાદયઃ ।
નારદાદ્યાઃ પ્રણેમુસ્તં વિસ્મિતાસ્તસ્ય ચેષ્ટિતૈઃ ॥ ૭૨॥

જગુસ્તં હર્ષસંયુક્તા વયં સંશયવર્જિતાઃ ।
કૃતાસ્ત્વયા મહાભાગ એકમાર્ગપરાયણાઃ ॥ ૭૩॥

નાનામતવિભેદેન ભ્રાન્તિયુક્તા ભ્રમન્તિ તુ ।
ત્યક્ત્વા ગણેશ્વરં પૂર્ણં સર્વપૂજ્યં મહામુને ॥ ૭૪॥

ભ્રાન્તિનાશાર્થમત્યન્તં ભવાન્ વિઘ્નેશ્વરેણ ચ ।
નિર્મિતો યોગમાર્ગજ્ઞઃ સર્વશાન્તિપ્રદાયકઃ ॥ ૭૫॥

એવં તૈઃ સંસ્તુતો દત્તઃ પ્રહસ્ય પ્રયયૌ તતઃ ।
શિવાદયો વસિષ્ઠાદ્યાઃ સ્વાલયં પ્રયયુઃ પ્રિયે ॥ ૭૬॥

સર્વસારાં સમાખ્યાતાં ગીતાં દત્તમુખાચ્ચ્યુતામ્ ।
પઠનાચ્છ્રવણાન્નૄભ્યઃ શાન્તિદાં સર્વસિદ્ધિદામ્ ॥ ૭૭॥

કશ્યપસ્ય વચઃ શ્રુત્વા હર્ષિતા તં પ્રણમ્ય સા ।
જગાદ ભાવગમ્ભીરા દિતિર્વિઘ્નેશ્વરે રતા ॥ ૭૮॥

॥ ૐ તત્સદિતિ શ્રીમદાન્ત્યે પુરાણોપનિષદિ શ્રીમન્મૌદ્ગલે મહાપુરાણે
સપ્તમે ખણ્ડે વિઘ્નરાજચરિતે દત્તગીતાવર્ણનં નામ ત્રયોદશોઽધ્યાયઃ ॥ ૭.૧૩

Proofread by Yash Khasbage

Shri Dattatreyagita or Dattagita from MudgalapurAna

pdf was typeset on July 23, 2026

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*